

Βρυξέλλες, 4 Μαΐου 2026
(OR. en)

8824/26

ENER 213
FISC 158
ECOFIN 561
COMPET 516
ENV 443
IND 301

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Απριλίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	C(2026) 2852 final
Θέμα:	ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 30.4.2026 σχετικά με την προστασία των ευάλωτων πελατών και των πελατών που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια από ενεργειακές αποσυνδέσεις, καθώς και κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου ή όταν τίθενται εκτός λειτουργίας δίκτυα διανομής φυσικού αερίου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - C(2026) 2852 final.

σνημμ.: C(2026) 2852 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.4.2026
C(2026) 2852 final

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30.4.2026

σχετικά με την προστασία των ευάλωτων πελατών και των πελατών που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια από ενεργειακές αποσυνδέσεις, καθώς και κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου ή όταν τίθενται εκτός λειτουργίας δίκτυα διανομής φυσικού αερίου

{SWD(2026) 126 final}

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30.4.2026

σχετικά με την προστασία των ευάλωτων πελατών και των πελατών που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια από ενεργειακές αποσυνδέσεις, καθώς και κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου ή όταν τίθενται εκτός λειτουργίας δίκτυα διανομής φυσικού αερίου

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ενεργειακή αποσύνδεση επέρχεται όταν ένα νοικοκυριό αποκόπτεται από ουσιώδεις ενεργειακές υπηρεσίες, όπως η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας ή αερίου. Συχνά αποτελεί αποτέλεσμα μη εξόφλησης τιμολογίων, η οποία μπορεί να αποδοθεί σε συνδυασμό παραγόντων που συνδέονται στενά με την ενεργειακή φτώχεια, μεταξύ άλλων στο χαμηλό εισόδημα, στο υψηλό ενεργειακό κόστος και στην ανεπαρκή πρόσβαση σε λύσεις και χρηματοδότηση ενεργειακής απόδοσης.
- (2) Η προστασία από τις ενεργειακές αποσυνδέσεις σε κρίσιμες περιόδους και η απαγόρευση των αποσυνδέσεων αυτών θεσπίστηκαν για πρώτη φορά το 2009 και ενισχύθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2019/944¹ και περαιτέρω με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1711² και την οδηγία (ΕΕ) 2024/1788³, με στόχο να διασφαλιστεί ότι όλοι οι καταναλωτές έχουν πρόσβαση σε απαραίτητες ενεργειακές υπηρεσίες, μέσω νέων διατάξεων και υποχρεώσεων των προμηθευτών όσον αφορά τα δικαιώματα και την προστασία των καταναλωτών.
- (3) Η πρόσβαση σε στέγαση και απαραίτητες ενεργειακές υπηρεσίες αποτελεί προϋπόθεση για το δικαίωμα σε αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο, όπως αναγνωρίζεται από τις αρχές 19 και 20 του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και από το ευρωπαϊκό σχέδιο οικονομικά προσιτής στέγασης⁴. Ως εκ τούτου, η διασφάλιση της προστασίας από την αποσύνδεση συμβάλλει άμεσα στους κοινωνικούς στόχους της Ένωσης και στην πλήρη εφαρμογή της εν λόγω αρχής.

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, *EE L 158*, 14.6.2019, *ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>*.

² Οδηγία (ΕΕ) 2024/1711 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2018/2001 και (ΕΕ) 2019/944 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης, *EE L*, 2024/1711, 26.6.2024, *ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>*.

³ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, *EE L*, 2024/1788, 15.7.2024, *ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>*.

⁴ Το ευρωπαϊκό σχέδιο οικονομικά προσιτής στέγασης — Στέγαση — Ευρωπαϊκή Επιτροπή [COM(2025) 1025 final της 16.12.2025].

- (4) Όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση σχετικά με το σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια⁵, το υψηλό ενεργειακό κόστος περιορίζει την ικανότητα ολόένα περισσότερων Ευρωπαίων να πληρώνουν τους λογαριασμούς ενέργειας. Σ' αυτούς περιλαμβάνονται οι ευάλωτοι πελάτες, οι οποίοι δαπανούν δυσανάλογα υψηλότερο μερίδιο του εισοδήματός τους για ενέργεια, καθώς και πολλά άτομα μεσαίου εισοδήματος.
- (5) Η παρούσα σύσταση καλύπτει την «ενεργειακή φτώχεια», όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 52) της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791⁶, και τους «ευάλωτους πελάτες», όπως αναφέρονται στο άρθρο 28 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944⁷ και στο άρθρο 26 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788⁸. Η Επιτροπή έχει δημοσιεύσει δύο συστάσεις⁹ σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια, οι οποίες αφορούν επίσης τους ευάλωτους πελάτες.
- (6) Το άρθρο 10 παράγραφος 11 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και το άρθρο 11 παράγραφος 10 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 απαιτούν από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές ενέργειας ενημερώνουν δεόντως τους οικιακούς πελάτες σχετικά με εναλλακτικά μέτρα έναντι της αποσύνδεσης αρκετά πριν από την τυχόν προβλεπόμενη αποσύνδεση. Αυτά τα εναλλακτικά μέτρα μπορούν να αναφέρονται σε πηγές στήριξης για την αποφυγή αποσύνδεσης, συστήματα προπληρωμής, ενεργειακούς ελέγχους, υπηρεσίες ενεργειακών συμβούλων, εναλλακτικά σχέδια πληρωμής, συμβουλευτική υπηρεσία διαχείρισης χρέους ή προσωρινές αναστολές αποσύνδεσης, και δεν συνεπάγονται πρόσθετη χρέωση των πελατών που αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο αποσύνδεσης. Αποτελεσματικές πρακτικές εφαρμόζονται ήδη σε ολόκληρη την Ένωση και μπορούν να αναπαραχθούν και να κλιμακωθούν για την προστασία των πλέον ευάλωτων πελατών —οι οποίοι, εάν χρησιμοποιούν μετρητή προπληρωμής, θα μπορούσαν να αισθάνονται αναγκασμένοι να επιλέξουν την αυτοαποσύνδεση— και τη διασφάλιση της συνεχούς πρόσβασης στην ενέργεια.
- (7) Η έγκαιρη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων της ΕΕ σχετικά με τους ευάλωτους πελάτες και την ενεργειακή φτώχεια, ιδίως του άρθρου 28α της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και του άρθρου 28 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788, είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης όσον αφορά την προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών από ενεργειακές αποσυνδέσεις μέσω συντονισμένης και συνεργατικής διακυβέρνησης σε πολλαπλά επίπεδα και με τη συμμετοχή πολλών

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια — Απελευθέρωση της πραγματικής αξίας της Ενεργειακής μας Ένωσης με σκοπό τη διασφάλιση οικονομικά προσιτής, αποδοτικής και καθαρής ενέργειας για όλους τους Ευρωπαίους [COM(2025) 79 final].

⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955, *EE L 231 της 20.9.2023*, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>.

⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, *EE L 158, 14.6.2019*, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/2025-10-12>.

⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, *EE L, 2024/1788, 15.7.2024*, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>.

⁹ Σύσταση (ΕΕ) 2020/1563 της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια, *EE L 357 της 27.10.2020*, σ. 35, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2020/1563/oj>; σύσταση (ΕΕ) 2023/2407 της Επιτροπής, της 20ής Οκτωβρίου 2023, σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια, *EE L, 2023/2407, 23.10.2023*, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>.

συμφεροντούχων, καθώς και μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων φορέων.

- (8) Ο ακριβής προσδιορισμός των ευάλωτων πελατών και των ατόμων που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια είναι καίριας σημασίας για τον σχεδιασμό αποτελεσματικών μέτρων στήριξης. Απαιτούνται τακτικές επανεξετάσεις και επικαιροποιήσεις των σχετικών δεδομένων, προκειμένου να αξιολογείται αν οι δικαιούχοι θα πρέπει να λαμβάνουν συνεχή στήριξη ή αν η ατομική τους κατάσταση έχει βελτιωθεί και να κατευθύνεται έγκαιρα στοχευμένη βοήθεια προς όσους την έχουν ανάγκη.
- (9) Η αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της ενεργειακής φτώχειας, η προστασία των ευάλωτων πελατών και η πρόληψη των αποσυνδέσεων απαιτούν να δίδεται προτεραιότητα σε διαρθρωτικά, μακροπρόθεσμα μέτρα μέσω ενωσιακής και εθνικής χρηματοδότησης. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την ενεργειακή απόδοση, την πρόσβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την αυτοπαραγωγή και κατανάλωση ενέργειας, την κοινή χρήση ενέργειας, τις ενεργειακές κοινότητες, καθώς και την προώθηση έξυπνων μετρητών και της παρακολούθησης της ενέργειας σε πραγματικό χρόνο.
- (10) Η εύκολα προσβάσιμη ενημέρωση και καθοδήγηση, η στοχευμένη κατάρτιση, τα απλά εργαλεία και η προορατική προσέγγιση πριν από την αποσύνδεση είναι ουσιώδους σημασίας για την ενδυνάμωση και την προστασία των ευάλωτων πελατών και των πελατών που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια. Αυτό θα βελτιώσει την ενημέρωση και την εμπιστοσύνη στους προμηθευτές.
- (11) Τα ψηφιακά προσβάσιμα εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων κατανάλωσης με δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως, των έξυπνων μετρητών και των εργαλείων αλληλεπίδρασης μεταξύ προμηθευτή και πελάτη, καθιστούν δυνατό τον εντοπισμό πρώιμων ενδείξεων δυσχέρειας πληρωμής. Η προβλέψιμη χρηματοδότηση διαφανών συμβουλευτικών εργαλείων και μέσων συνδρομής, όπως οι υπηρεσίες μίας στάσης που παρέχουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες ενεργειακών ανακαινίσεων, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1275¹⁰ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, είναι ουσιώδης για την αντιμετώπιση των ατομικών αναγκών των ευάλωτων νοικοκυριών.
- (12) Υπό ορισμένες ειδικές περιστάσεις και όταν απευθύνεται σαφώς σε εύλωτα νοικοκυριά, η άμεση στοχευμένη δημόσια στήριξη (π.χ. επιδοτήσεις, ενεργειακά κουπόνια, στοχευμένα προγράμματα στήριξης) αποτελεί σημαντικό μέτρο ώστε να βοηθούνται οι εύλωτοι πελάτες να διαχειρίζονται τους λογαριασμούς ενέργειάς τους και να προλαμβάνονται οι ενεργειακές αποσυνδέσεις, συμπληρωματικά προς τα διαρθρωτικά και μακροχρόνια μέτρα.
- (13) Για την προστασία των πελατών από τις ενεργειακές αποσυνδέσεις, τα νομοθετικά μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν εποχικές απαγορεύσεις αποσύνδεσης, παροχή βοήθειας στους πελάτες που αντιμετωπίζουν προβλήματα με τους λογαριασμούς ενέργειας, καθώς και διασφαλίσεις για την αποφυγή των αρνητικών συνεπειών των συστημάτων προπληρωμής, όπως το κόστος εγκατάστασης και συντήρησης, και διασφάλιση ότι τα τιμολόγια για τους χρήστες προπληρωμένων μετρητών δεν είναι υψηλότερα απ' ό,τι για άλλους πελάτες ενέργειας.

¹⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1275 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2024, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, *EE L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj>* .

- (14) Το άρθρο 27α της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, το οποίο εισήχθη με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1711, απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν καθεστώς όσον αφορά τους ύστατους προμηθευτές. Το άρθρο 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν καθεστώς όσον αφορά τους ύστατους προμηθευτές [προμηθευτές έσχατης ανάγκης] ή να λάβουν ισοδύναμα μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συνέχεια της προμήθειας τουλάχιστον για τους οικιακούς πελάτες. Οι προαναφερθείσες διατάξεις απαιτούν επίσης από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση μεταβίβασης τελικού πελάτη σε ύστατο προμηθευτή, ο εν λόγω προμηθευτής κοινοποιεί τους όρους και τις προϋποθέσεις του και διασφαλίζει την αδιάλειπτη συνέχεια της υπηρεσίας για τους εν λόγω πελάτες για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την εξεύρεση νέου προμηθευτή.
- (15) Οι προμηθευτές ενέργειας διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προστασία των ευάλωτων πελατών και στην πρόληψη των ενεργειακών αποσυνδέσεων. Η υιοθέτηση κατανοητών, εύκολων, βήμα προς βήμα διαδικασιών αποσύνδεσης για την αντιμετώπιση των αναγκών και των καταστάσεων των εν λόγω πελατών είναι ουσιώδους σημασίας. Οι εθελοντικοί κώδικες συνεργασίας με τη συμμετοχή προμηθευτών, ενώσεων καταναλωτών και διαχειριστών συστημάτων διανομής μπορούν να συμβάλουν στην πρόληψη των ενεργειακών αποσυνδέσεων, στην προώθηση της δίκαιης και διαφανούς μεταχείρισης των πελατών και στην παροχή πρόσβασης σε σαφείς πληροφορίες και στήριξη.
- (16) Για να καταστούν κατανοητά τα χαρακτηριστικά και το εύρος της κατάστασης των αποσυνδεδεμένων πελατών ή των πελατών που διατρέχουν κίνδυνο αποσύνδεσης, είναι καίριας σημασίας να παρακολουθούνται οι διαδικασίες, τα ποσοστά, οι αιτίες και οι επιπτώσεις των αποσυνδέσεων, καθώς και τα παράπονα των οικιακών πελατών. Αυτό περιλαμβάνει την επανεξέταση των προθεσμιών ειδοποίησης που καθορίζονται από τους προμηθευτές ενέργειας, την αξιολόγηση της διαθεσιμότητας και της προσβασιμότητας των προγραμμάτων πληρωμών και του επιπέδου στήριξης που παρέχεται στους ευάλωτους πελάτες. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη συλλογή και την παροχή σχετικών πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 1 στοιχείο ιε) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και, ως εκ τούτου, διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διασφάλιση της επαρκούς προστασίας και στήριξης όλων των πελατών μέσω αποτελεσματικών μέτρων.
- (17) Όσον αφορά την προστασία των ευάλωτων πελατών και των πελατών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου ή κατά τη θέση εκτός λειτουργίας των δικτύων διανομής φυσικού αερίου, το άρθρο 27 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 απαιτεί από την Επιτροπή να παρέχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη.
- (18) Η πρόσφατη αστάθεια των τιμών της ενέργειας μετά τον πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και η επακόλουθη στροφή προς ακριβότερες εισαγωγές υγροποιημένου φυσικού αερίου καθιστούν σαφή την ανάγκη να επιταχυνθεί η μετάβαση προς οικονομικά προσιτή, τοπικά παραγόμενη καθαρή ενέργεια.
- (19) Αρκετά κράτη μέλη έχουν ήδη δρομολογήσει εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου, αναγνωρίζοντας ότι η μετάβαση αυτή θα είναι σταδιακή και μακροπρόθεσμη διαδικασία.
- (20) Για να διασφαλιστεί η ενεργειακή ασφάλεια και η οικονομική προσιτότητα, οι πελάτες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να στραφούν από το φυσικό αέριο σε καθαρότερες εναλλακτικές λύσεις που βασίζονται στην ηλεκτρική ενέργεια. Μολονότι τα ανανεώσιμα αέρια μπορεί να διαδραματίζουν ρόλο σε ορισμένες περιοχές, μεγάλα

τιμήματα του υφιστάμενου δικτύου διανομής αερίου αναμένεται να καταστούν παρωχημένα. Αυτό θα απαιτήσει συντεταγμένη θέση εκτός λειτουργίας και στρατηγικό επενδυτικό σχεδιασμό, ώστε να αποφεύγονται μη αξιοποιήσιμα στοιχεία ενεργητικού.

- (21) Η προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και η διασφάλιση οικονομικά προσιτής και χωρίς αποκλεισμούς πρόσβασης στην καθαρή ενέργεια θα πρέπει να αποτελούν κατευθυντήρια αρχή των διαδικασιών σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου. Αυτό είναι ζωτικής σημασίας, ώστε να διασφαλίζεται ομαλή μετάβαση σε καθαρότερες ενεργειακές εναλλακτικές λύσεις για τους περισσότερους πελάτες που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια και να αποτρέπονται οι κίνδυνοι δυσανάλογης επιβάρυνσής τους από την αύξηση των τιμολογίων, η οποία θα τους εξέθετε περαιτέρω στην ενεργειακή φτώχεια.
- (22) Ο αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, των φορέων εκμετάλλευσης αερίου και άλλων σχετικών φορέων εκμετάλλευσης στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, της θέρμανσης και της ψύξης, καθώς και των κοινωνικών εταίρων, των οργανώσεων καταναλωτών, της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών συμφεροντούχων, είναι απαραίτητος για να διασφαλιστεί κοινή, διατομεακή και ολοκληρωμένη προσέγγιση σχεδιασμού του συστήματος για τη σταδιακή κατάργηση του φυσικού αερίου, με βάση κοινά σενάρια για την εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης ενέργειας σε όλους τους ενεργειακούς τομείς, τα οποία καταρτίζονται με τη συμμετοχή όλων των σχετικών συμφεροντούχων. Ο συντονισμός αυτός θα στηρίζει τον συνεπή σχεδιασμό και την υλοποίηση, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διαθεσιμότητα επαρκών πόρων και την πρόσβαση των τοπικών αρχών σε χρηματοδότηση ως βασικών παραγόντων διευκόλυνσης, καθώς και την ανάπτυξη ευέλικτων και διαφανών μακροπρόθεσμων στρατηγικών για τα δίκτυα.
- (23) Οι διαδικασίες σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου που δεν καταρτίζονται, δεν κοινοποιούνται ή δεν υλοποιούνται ορθά ενέχουν τον κίνδυνο να προκαλέσουν κοινωνική αντίσταση και δυσπιστία ως προς τα οφέλη του εξηλεκτρισμού και της ενεργειακής ανεξαρτησίας. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θέσουν τους ανθρώπους στο επίκεντρο και να στηρίξουν το έργο τους στις κοινές αρχές της προστασίας των καταναλωτών, της διαφάνειας, της δικαιοσύνης, της προσβασιμότητας, της οικονομικής προσιτότητας και της συμμετοχής του κοινού.
- (24) Τα κράτη μέλη διαφέρουν ως προς την εξάρτησή τους από το φυσικό αέριο, τα χαρακτηριστικά του κτιριακού δυναμικού τους, τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζουν τη σταδιακή κατάργηση των λεβήτων ορυκτών καυσίμων σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 15 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1275 και την ικανότητά τους να στηρίζουν τα ευάλωτα νοικοκυριά. Πρέπει να καθορίσουν στα εθνικά τους σχέδια ανακαίνισης κτιρίων τις πολιτικές και τα μέτρα για την επίτευξη αυτής της σταδιακής κατάργησης έως το 2040. Οι εθνικές πορείες θα αντικατοπτρίζουν τις ειδικές εθνικές και τοπικές συνθήκες, τηρώντας παράλληλα τις εν λόγω κοινές αρχές.
- (25) Τα χρηματοδοτικά μέσα που διατίθενται σε επίπεδο Ένωσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη της δίκαιης και χωρίς αποκλεισμούς εφαρμογής της σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, σύμφωνα με τις αρχές της συμπληρωματικότητας και της διοικητικής απλούστευσης.
- (26) Για την επίτευξη των στόχων του σχεδίου δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια και της δέσμευσης της Επιτροπής για βελτίωση της νομοθεσίας, εφαρμογή και

απλούστευση¹¹ και συνοχή των πολιτικών, η παρούσα σύσταση αποσκοπεί στον εξορθολογισμό της εφαρμογής σε εθνικό και τοπικό επίπεδο με την παροχή σαφούς και πρακτικής καθοδήγησης, την αποφυγή περιττής διοικητικής επιβάρυνσης και τη διασφάλιση ότι τα μέτρα είναι προσβάσιμα και εύκολα κατανοητά τόσο για τα άτομα όσο και για τις αρχές.

- (27) Σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και τη στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα των φύλων 2020-2025, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των μέτρων σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου προάγουν την ισότητα των φύλων και την απαγόρευση των διακρίσεων, καθώς και τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

Συνιστάται στα κράτη μέλη να λάβουν τα ακόλουθα μέτρα:

Προστασία των ευάλωτων πελατών και των πελατών που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια από ενεργειακές αποσυνδέσεις:

I. Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, ορισμός και εντοπισμός

1. **Να διασφαλίζουν την πλήρη, συνεπή και έγκαιρη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, το συντομότερο δυνατόν,** όλων των διατάξεων της ΕΕ για τους ευάλωτους πελάτες και τους πελάτες που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια, ιδίως των άρθρων 28 και 28α της οδηγίας (ΕΕ) 2024/944 και του άρθρου 28 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788, διασφαλίζοντας ισοδύναμο επίπεδο προστασίας τόσο στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας όσο και στον τομέα του αερίου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συνέπεια μεταξύ των αγορών ενέργειας και ότι κανένας καταναλωτής δεν χάνει την πρόσβαση σε ουσιώδεις ενεργειακές υπηρεσίες λόγω τομεακών κανονιστικών διαφορών.
2. **Να βασίζονται στην επιλεξιμότητα για στήριξη** των ευάλωτων πελατών και των πελατών που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια σε σαφή, αντικειμενικά, αξιόπιστα και έγκαιρα δεδομένα, τα οποία αντικατοπτρίζουν πολλαπλές διαστάσεις της ευπάθειας. Τα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα, τα δεδομένα για την ενέργεια, το κλίμα, τα κτίρια, την υγεία και τη θερμική άνεση θα πρέπει να ενσωματώνονται στην αξιολόγηση της επιλεξιμότητας και να συμπληρώνονται από αναλυτικές πηγές (π.χ. έξυπνους μετρητές ή αισθητήρες) και τοπικά θεσμικά δεδομένα. Αυτό καθιστά δυνατή την ανάπτυξη κριτηρίων επιλεξιμότητας που διασφαλίζουν ολιστική προσέγγιση, αποτυπώνοντας πλήρως την κατάσταση ενός νοικοκυριού. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν αυτόματους μηχανισμούς επιλεξιμότητας μέσω της ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ των αρμόδιων αρχών για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης και του στιγματισμού. Οι συμπληρωματικές διαδικασίες αυτοπροσδιορισμού θα πρέπει να παραμένουν απλές και προσβάσιμες μέσω πολλαπλών διαύλων (μέσω διαδικτύου, τηλεφώνου, ταχυδρομείου ή αυτοπροσώπως).
3. **Να επανεξετάζουν και να επικαιροποιούν συχνά τα κριτήρια επιλεξιμότητας** και τα καθεστώτα στήριξης, ώστε να διασφαλίζεται ότι παραμένουν σωστά στοχευμένα

¹¹ Μια απλούστερη και ταχύτερη Ευρώπη: Ανακοίνωση για την εφαρμογή και την απλούστευση [COM(2025) 47 final].

και αποτελεσματικά και αποτρέπεται οποιαδήποτε κατάχρηση της διαδικασίας. Τα δεδομένα θα πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά ώστε να αποτυπώνουν τις μεταβολές στο εισόδημα, στη σύνθεση του νοικοκυριού, στην κατάσταση της υγείας και στο καθεστώς απασχόλησης, καθώς και τα λοιπά δεδομένα που αναφέρονται στη σύσταση 2.

II. Πρόληψη των αποσυνδέσεων

4. **Να δίνουν προτεραιότητα σε διαρθρωτικά, μακροπρόθεσμα μέτρα**, όπως βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης, υιοθέτηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αυτοκατανάλωση ενέργειας, κοινή χρήση ενέργειας και συμμετοχή σε ενεργειακές κοινότητες, με την υποστήριξη έξυπνων μετρητών και παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο. Όπου απαιτείται, να συμπληρώνουν τα εν λόγω μέτρα με στοχευμένη και προσωρινή άμεση δημόσια στήριξη —συμπεριλαμβανομένης της στοχευμένης χρηματοδοτικής συνδρομής— ώστε να βοηθούν τους ευάλωτους πελάτες να διαχειρίζονται τους λογαριασμούς ενέργειας και να αποφεύγουν την αποσύνδεση.
5. **Να ενισχύουν την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών** με την παροχή σαφούς καθοδήγησης και κατάρτισης σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, τον ενεργειακό γραμματισμό, την τιμολόγηση, την αλλαγή προμηθευτή και τη στήριξη σε περιπτώσεις δυσχέρειας, καθώς και με τη βελτίωση της αξιοποίησης και της ευαισθητοποίησης σχετικά με τα υφιστάμενα οφέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν επαρκή χρηματοδότηση για υπηρεσίες μίας στάσης και συμβουλευτικές υπηρεσίες που βοηθούν τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και τα νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης για τις ολοκληρωμένες υπηρεσίες ανακαίνισης¹².
6. **Να θεσπίζουν μηχανισμούς έγκαιρης προειδοποίησης για τον εντοπισμό καταστάσεων ευπαθειών**: Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους προμηθευτές και τους διαχειριστές συστημάτων διανομής να θεσπίζουν συστήματα για τον έγκαιρο εντοπισμό των οικιακών πελατών που διατρέχουν κίνδυνο μη πληρωμής, με βάση ανωμαλίες στην κατανάλωση ή τις ληξιπρόθεσμες οφειλές. Τα συστήματα αυτά θα πρέπει να ενεργοποιούν προληπτική και υποστηρικτική επικοινωνία, παροχή ενεργειακών συμβουλών ή παραπομπή σε κοινωνική αρωγή πριν από την έκδοση επίσημης ειδοποίησης αποσύνδεσης.

III. Προστασία από αποσυνδέσεις

7. **Να θεσπίζουν κατάλληλες νομοθετικές διασφαλίσεις, μεταξύ άλλων:**
 - α) εποχικές απαγορεύσεις αποσύνδεσης και εξαιρέσεις για ιατρικά αιτιολογημένες περιπτώσεις, οι οποίες καθορίζονται σύμφωνα με τις εθνικές κλιματικές και κοινωνικές συνθήκες, καθώς και απαγόρευση αποσύνδεσης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για πελάτες των οποίων η κατάσταση της υγείας συνεπάγεται κρίσιμη εξάρτηση από ηλεκτροκίνητο ιατρικό εξοπλισμό·
 - β) εξατομικευμένη στήριξη για πελάτες που βρίσκονται ή διατρέχουν κίνδυνο να βρεθούν αντιμέτωποι με ληξιπρόθεσμες οφειλές, συμπεριλαμβανομένων

¹² ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2026/536 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 10ης Μαρτίου 2026 με πρακτική καθοδήγηση σχετικά με τις υπηρεσίες μίας στάσης για την ενεργειακή απόδοση εν γένει και για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, *EE L 536*, 11.03.2026, *ELI*: <http://data.europa.eu/eli/reco/2026/536/oj>.

προγραμμάτων πληρωμών, στήριξης για τη διαχείριση του χρέους και, όπου δικαιολογείται, ελάφρυνσης του χρέους, καθώς και μέτρων για τον περιορισμό ή την απαλλαγή από τα τέλη αποσύνδεσης και επανασύνδεσης·

- γ) κανόνες που διασφαλίζουν ότι δεν πραγματοποιείται αποσύνδεση όταν λογαριασμός αμφισβητείται επίσημα και η διαφορά δεν έχει επιλυθεί, όταν βρίσκεται σε εξέλιξη διαπραγμάτευση προγράμματος πληρωμών ή όταν ο πελάτης συμμορφώνεται με συμφωνηθέν πρόγραμμα πληρωμής, με πλήρη σεβασμό των συμβατικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μερών· και
 - δ) κανόνες που διασφαλίζουν ότι τα συστήματα προπληρωμής δεν επιβάλλουν υψηλότερα τιμολόγια ή κρυφές χρεώσεις και ότι οι εκκρεμείς οφειλές ανακτώνται μέσω αναλογικών και δίκαιων διαδικασιών.
8. **Να διασφαλίζουν αποτελεσματικά καθεστώτα ύστατου προμηθευτή, τα οποία εγγυώνται τη συνέχεια της προμήθειας**, περιορίζονται σε προσωρινή χρήση, προβλέπουν αυτόματα και άμεση μετάβαση ώστε να αποτρέπεται η διαταραχή της υπηρεσίας και συνοδεύονται από διαφανή επικοινωνία και παροχή πληροφοριών προς τους πελάτες, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν θα επιβαρύνονται με υψηλές προκαθορισμένες τιμές και θα έχουν πρόσβαση στα απαραίτητα εργαλεία και πόρους ώστε να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τον ενεργειακό εφοδιασμό τους.
9. **Να προωθούν υπεύθυνες πρακτικές προμηθευτών** ενθαρρύνοντας τη θέσπιση σαφών, βήμα προς βήμα διαδικασιών αποσύνδεσης, εύλογων περιόδων ειδοποίησης και —όπου είναι τεχνικά εφικτό— περιόδου προσαρμοσμένης ελάχιστης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, επαρκούς για την κάλυψη βασικών αναγκών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές παρέχουν εξατομικευμένες συμβουλές σχετικά με τη συνδρομή για τους λογαριασμούς ενέργειας και τις πλέον κατάλληλες προσφορές, με σαφή επικοινωνία σε πολλές γλώσσες και μέσω πολλαπλών διαύλων.
10. **Να ενθαρρύνουν εθελοντικούς κώδικες συνεργασίας** μεταξύ προμηθευτών, ενώσεων καταναλωτών και διαχειριστών συστημάτων διανομής, με σκοπό την προώθηση της δικαιοσύνης, της διαφάνειας και της συνεργασίας για την πρόληψη των αποσυνδέσεων.

IV. Διακυβέρνηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση

11. **Να διασφαλίζουν συντονισμένη, πολυεπίπεδη διακυβέρνηση** με τη συμμετοχή των εθνικών και τοπικών αρχών, των υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης, των προμηθευτών, των υπηρεσιών διαμεσολάβησης και των οργανώσεων καταναλωτών για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τον συντονισμό των παρεμβάσεων.
12. **Να αναθέτουν στις ρυθμιστικές αρχές** την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα ποσοστά αποσύνδεσης, την ανάλυση των καταγγελιών και την αξιολόγηση της επάρκειας των προθεσμιών ειδοποίησης που εφαρμόζουν οι προμηθευτές και των επιλογών προγραμμάτων πληρωμής.
13. **Να αναπτύσσουν ολοκληρωμένους δείκτες και συστήματα συλλογής δεδομένων** που θα καλύπτουν τόσο τις αποσυνδέσεις όσο και τις αυτοαποσυνδέσεις, με ανάλυση ανά χαρακτηριστικά νοικοκυριού και κοινωνικοοικονομική κατάσταση, φύλο, εθνοτική καταγωγή και κατάσταση της υγείας, ώστε να εντοπίζονται κενά, να

αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των μέτρων και να καθοδηγούνται διορθωτικά μέτρα.

14. **Να εξετάζουν, κατά περίπτωση, το ενδεχόμενο επέκτασης των μέτρων πρόληψης και προστασίας κατά των ενεργειακών αποσυνδέσεων**, ώστε να εφαρμόζονται όχι μόνο στα νοικοκυριά που διατρέχουν κίνδυνο, αλλά και σε ευρύτερη κατηγορία καταναλωτών που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν προκλήσεις οικονομικής προσιτότητας της ενέργειας, όπως νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος που διατρέχουν κίνδυνο ληξιπρόθεσμων οφειλών ή αντιμετωπίζουν αιφνίδιες απώλειες εισοδήματος.
15. **Να κινητοποιούν ενωσιακή και εθνική χρηματοδότηση:** Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιούν πλήρως τις διάφορες δυνατότητες χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, για τη χρηματοδότηση προληπτικών και προστατευτικών μέτρων κατά των ενεργειακών αποσυνδέσεων, συμπεριλαμβανομένων διαρθρωτικών μέτρων, στοχευμένης στήριξης, ψηφιακών εργαλείων έγκαιρης παρέμβασης και κατάρτισης για τους κοινωνικούς λειτουργούς και τους καταναλωτές.

Διασφάλιση της προστασίας των ευάλωτων πελατών και των πελατών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου ή όταν τίθενται εκτός λειτουργίας δίκτυα διανομής φυσικού αερίου

I. Θέσπιση ευνοϊκού νομικού πλαισίου και πλαισίου πολιτικής για την ομαλή και δίκαιη σταδιακή κατάργηση του φυσικού αερίου

16. Να διασφαλίζουν την πλήρη, συνεπή και έγκαιρη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 13, 55 και 57 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 με συντονισμένο τρόπο και να διασφαλίζουν τη συνοχή μεταξύ των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα, των εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων και των στρατηγικών θέρμανσης και ψύξης, με σκοπό να καταστεί δυνατή η συνεκτική, αποδοτική και δίκαιη ανάπτυξη των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και αερίου σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.
17. Να σχεδιάζουν στρατηγικές και πολιτικές για τη σταδιακή κατάργηση του φυσικού αερίου με γνώμονα τα οφέλη που θα αποφέρουν στους καταναλωτές και την κοινωνία και με σκοπό τη βελτιστοποίηση της διαδρομής του πελάτη για τα νοικοκυριά που αφορά η διαδικασία αυτή.
18. Να δίνουν προτεραιότητα στην εξοικονόμηση ενέργειας, στην ανακαίνιση κτιρίων και στις καθαρές λύσεις θέρμανσης ως αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία των ευάλωτων πελατών και των πελατών που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια από την αστάθεια των τιμών της ενέργειας και το κόστος των ορυκτών καυσίμων, συμπεριλαμβανομένης της τιμολόγησης του άνθρακα.
19. Να θεσπίζουν ολοκληρωμένο σχεδιασμό και συντονισμό μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων και να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή όλων των σχετικών συμφεροντούχων, συμπεριλαμβανομένων των φορέων εκμετάλλευσης ενέργειας, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των οργανώσεων καταναλωτών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και των κατοίκων σε όλα τα στάδια

της διαδικασίας σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου. Όπου υπάρχουν τέτοιες δομές, οι τοπικοί ή περιφερειακοί οργανισμοί ενέργειας ή παρόμοιοι φορείς μπορούν να υποστηρίξουν τη διαδικασία αυτήν, σύμφωνα με τους ρόλους που τους ανατίθενται σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

20. Να παρέχουν σε όλους τους σχετικούς φορείς επαρκή χρόνο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου, ιδανικά τουλάχιστον 10 έτη, ιδίως σε περιφέρειες που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το φυσικό αέριο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στη μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου μέσω της ενεργειακής απόδοσης, της προώθησης του εξηλεκτρισμού και της υιοθέτησης καθαρών τεχνολογιών, των εθελοντικών αποσυνδέσεων και των απαγορεύσεων νέων συνδέσεων αερίου, καθιστώντας παράλληλα ελκυστικότερες τις καθарές εναλλακτικές λύσεις, μεταξύ άλλων μέσω της φορολογίας, της σταδιακής κατάργησης των επιδοτήσεων για τα ορυκτά καύσιμα και στοχευμένων κινήτρων για τη μετάβαση σε εναλλακτικές τεχνολογίες.
21. Να στηρίζουν τόσο μεμονωμένες λύσεις (όπως οι αντλίες θερμότητας και η ηλιακή θερμική ενέργεια) όσο και συλλογικά συστήματα (όπως η αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη, τα κοινά γεωθερμικά έργα ή τα έργα απορριπτόμενης θερμότητας) με έμφαση στην οικονομική προσιτότητα για τα νοικοκυριά και τις περιφέρειες χαμηλού εισοδήματος.
22. Να ενδυναμώνουν τους δήμους ώστε να καταστούν οι κύριοι παράγοντες διευκόλυνσης των διαδικασιών σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου σε τοπικό επίπεδο. Κατά περίπτωση, να χρησιμοποιούν τα τοπικά σχέδια θέρμανσης και ψύξης που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 25 παράγραφος 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 για δήμους με πληθυσμό άνω των 45 000 κατοίκων, τα οποία θα πρέπει να χρησιμεύουν ως επιχειρησιακό πλαίσιο για τον προσδιορισμό εναλλακτικών λύσεων και τη στήριξη των τοπικών κοινοτήτων.
23. Να παρέχουν στοχευμένη τεχνική και διοικητική στήριξη, ιδίως σε μικρούς και μεσαίους δήμους, για την υπέρβαση των διοικητικών και οικονομικών περιορισμών όσον αφορά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή διαδικασιών σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου. Η στήριξη αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει κατάρτιση, κοινή τεχνική βοήθεια και πρόσβαση σε προγράμματα στήριξης της ΕΕ.
24. Να προωθούν τις ενεργειακές κοινότητες και τις πρωτοβουλίες κοινής χρήσης της ενέργειας με τη θέσπιση σαφών και απλών κανόνων, τη μείωση του διοικητικού κόστους και της διοικητικής επιβάρυνσης, την παροχή οικονομικών κινήτρων και πρόσβασης στην τεχνολογία και με τη διασφάλιση της κοινωνικής συμπεριληπτικότητας στη συμμετοχή και τον επιμερισμό των οφελών.
25. Να αντιμετωπίζουν το πρόβλημα των αντικρουόμενων κινήτρων στις μισθωμένες κατοικίες, ευθυγραμμίζοντας τα συμφέροντα των ιδιοκτητών και των ενοικιαστών μέσω ρυθμιστικών μέτρων, στοχευμένων χρηματοδοτικών εργαλείων και κινήτρων για ανακαινίσεις.
26. Να άρουν τους φραγμούς στην ανακαίνιση κτιρίων σε πολυκατοικίες με την απλούστευση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της λήψης αποφάσεων για δομές συνιδιοκτησίας. Να ενθαρρύνουν τις ομαδοποιημένες ανακαινίσεις ή τις ανακαινίσεις σε επίπεδο συνοικίας για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας και τη βελτίωση της οικονομικής προσιτότητας και της άνεσης.
27. Να διασφαλίζουν συνέπεια μεταξύ των ορισμών των «ευάλωτων πελατών» και της «ενεργειακής φτώχειας» σε όλους τους τομείς του αερίου και της ηλεκτρικής

ενέργειας, αντανακλώντας τις εθνικές κοινωνικές και στεγαστικές πολιτικές των κρατών μελών.

28. Να διασφαλίζουν ότι οι ευάλωτοι πελάτες που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και οι οποίοι παραμένουν συνδεδεμένοι στο δίκτυο αερίου προστατεύονται από υπερβολικές αυξήσεις τιμολογίων. Για τον σκοπό αυτόν, να διασφαλίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξουσιοδοτούνται να θεσπίζουν κατευθυντήριες γραμμές για διαρθρωτική προσέγγιση όσον αφορά την απόσβεση περιουσιακών στοιχείων που τίθενται εκτός λειτουργίας πριν από τον αρχικά προβλεπόμενο κύκλο ζωής τους, καθώς και για τον καθορισμό των τιμολογίων.

II. Ενίσχυση της συμμετοχής και της ενδυνάμωσης των καταναλωτών

29. Να διασφαλίζουν έγκαιρη, διαφανή και χωρίς αποκλεισμούς επικοινωνία με τα νοικοκυριά στο πλαίσιο της σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου. Οι στρατηγικές επικοινωνίας και συμμετοχής θα πρέπει να προσαρμόζονται στις διάφορες κοινωνικές και εισοδηματικές ομάδες, ιδίως στους ευάλωτους πελάτες και στους πελάτες που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια.
30. Να ανακοινώνουν τις τοπικές και περιφερειακές αποφάσεις σταδιακής κατάργησης τουλάχιστον 10 έτη νωρίτερα, παρέχοντας προβλέψιμο χάρτη πορείας με βασικά ορόσημα, όπως οι απαγορεύσεις νέων συνδέσεων, η σταδιακή κατάργηση επιδοτήσεων και η θέση δικτύων εκτός λειτουργίας.
31. Να παρέχουν στα νοικοκυριά σαφείς και προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τους λόγους, τα χρονοδιαγράμματα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, τα μέτρα στήριξης και τα οφέλη της μετάβασης, όπως είναι οι χαμηλότεροι λογαριασμοί ενέργειας, οι πιο υγιεινές και άνετες κατοικίες, η μεγαλύτερη ενεργειακή ασφάλεια και ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής.
32. Να διασφαλίζουν ότι τα νοικοκυριά ενημερώνονται για όλες τις βιώσιμες ενεργειακές εναλλακτικές λύσεις, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού ρόλου των ανανεώσιμων αερίων, των συλλογικών λύσεων θερμότητας και των οδών εξηλεκτρισμού, καθώς και για τα οφέλη της ενεργειακής απόδοσης.
33. Να ενισχύουν τις υπηρεσίες μίας στάσης, όπως ορίζονται στις οδηγίες (ΕΕ) 2023/1791 και (ΕΕ) 2024/1275, ώστε να μπορούν να λειτουργούν ως κεντρικά σημεία επαφής για τα νοικοκυριά με σκοπό την παροχή ειδικής εμπειρογνωσίας και στοχευμένης στήριξης σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση του φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της διαθέσιμης χρηματοδοτικής στήριξης και των επιλογών καθαρής θέρμανσης και μαγειρέματος.
34. Να σχεδιάζουν στρατηγικές για τη σταδιακή κατάργηση του φυσικού αερίου που συνδυάζουν τις βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης με την ανάπτυξη καθαρών τεχνολογιών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να δίνουν προτεραιότητα στη στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών και των νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος μέσω επιχορηγήσεων, προσεγγίσεων πέραν των επιχορηγήσεων, έξυπνης χρηματοδότησης, δανείων με χαμηλό επιτόκιο και μεταβλητών στοχευμένων καθεστώτων στήριξης για καθарές τεχνολογίες που συνδέονται με εισοδηματικούς ή κοινωνικούς δείκτες, διασφαλίζοντας δικαιοσύνη και κοινωνική ισότητα.

III. Επακόλουθες ενέργειες

35. Να υποβάλουν έκθεση προόδου σχετικά με την κατάρτιση και την εφαρμογή των εθνικών, περιφερειακών και/ή τοπικών σχεδίων σταδιακής κατάργησης του φυσικού

αερίου και τη συνέχεια που δίνεται στην παρούσα σύσταση μέσω των επικαιροποιήσεων των εθνικών σχεδίων για το κλίμα και την ενέργεια —στο πλαίσιο της συνολικής αξιολόγησης των σχεδίων θέρμανσης και ψύξης και των εθνικών στρατηγικών ανακαίνισης κτιρίων που περιλαμβάνονται σ' αυτά από τα κράτη μέλη και με βάση τα τοπικά σχέδια θέρμανσης και ψύξης.

36. Να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές και δεδομένα σχετικά με τις κοινωνικές επιπτώσεις, την οικονομική προσιτότητα και την προστασία των καταναλωτών μέσω των πρωτοβουλιών που υποστηρίζονται από την Ένωση, του συμβουλευτικού κόμβου για την ενεργειακή φτώχεια (στο εξής: ERAH) και του Συμφώνου των Δημάρχων.
37. Να αξιοποιούν τις υφιστάμενες ενωσιακές πλατφόρμες, όπως ο ERAH και ο αναδυόμενος κοινός ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων ενέργειας, για τη στήριξη της παρακολούθησης, τη διασφάλιση της διαφάνειας και την ανταλλαγή συγκρίσιμων δεδομένων σχετικά με τις κοινωνικές και ενεργειακές επιπτώσεις.
38. Να συνεργάζονται με την Επιτροπή, τις ρυθμιστικές αρχές και τους συμφεροντούχους της κοινωνίας των πολιτών, ώστε να διασφαλίζεται συνεπής, δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση σε ολόκληρη την Ένωση.

Βρυξέλλες, 30.4.2026

*Για την Επιτροπή
Dan JØRGENSEN
Μέλος της Επιτροπής*

